

Příloha k protokolu o SZK č.:

Diplomantka: Petra Kopačková

Vysoká škola: PF JU

Obor: Učitelství Čj/Nj pro 2. st. ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 13. 5. 2014

Václav Souček Dr.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název:

Extremistické projevy mládeže a jejich vliv na klima školní třídy

Autorka předkládá k posouzení práci, která je svým zaměřením velmi aktuální. Pokouší se zvládnout velice obtížný úkol – nalézt způsob, kterým by bylo možné vysledovat, jakým způsobem mění kvalitu emocionálních vztahů ve třídě (klima třídy) přítomnost a působení jedinců s příklonem k extremismu. Téma je to lákavé, staví však před autorku, studentku učitelství společenskovědních disciplín, náročné úkoly. Vedoucí práce definuje autorce v zadání práce návrh metodologického postupu, obávám se však, že ani návrh vedoucího práce, ani nakonec zvolený autorčin postup nevedou k naplnění tématu práce.

Teoretická část diplomové práce je složena z poměrně rozsáhlých kapitol. Podoba této části práce je nevyrovnaná – některé kapitoly a podkapitoly (např. vymezení pojmů, projevy extremismu) autorka správně opírá o základní literaturu a adekvátně na zdroje svých poznatků odkazuje, další části (např. podkapitola 2.3 Způsoby šíření ...) jsou téměř bez uvedení zdrojů, jsou však faktograficky velmi bohaté a nabízí se otázka o autorské etice. Také se objevuje citování tzv. z druhé ruky, kdy autoři, uvádění v textu, nejsou jmenováni v seznamu literatury (např. Lhotka, s. 25, Gabalová, str. 48, 49).

V teoretické části se autorka obsahově koncentruje na samotnou tematiku extremismu, zpracování problematiky školní třídy jako sociálního útvaru, otázek socializace v prostředí třídy a samozřejmě tematiky klimatu třídy pak zařazuje do empirické části, což se mi nezdá být logické. Vymezování teoretických pojmů se tak mísí s obecným pokusem o popis metodologie výzkumu. Definování metodologického postupu je také nejasné. Autorka neuvádí, jakou volí metodologii – mluví např. o předpokladech a pokouší se o jejich ověřování (s. 65, s. 80 an.), což by vypovídalo o kvantitativním postupu, ale samotná zvolená

metoda odpovídá spíše kvalitativnímu výzkumnému designu a získaná data, podle mého názoru, jsou také podkladem pro kvalitativní analýzu. Zaměřuje také výzkumné cíle a výzkumné otázky atd.

Samotné provedení výzkumu přináší řadu zjištění, či tvrzení, často totiž nerozumím, jak k názorům dospěla. Např. jak probíhal sběr dat o školní třídě - autorka hovoří o mikroskupinách ve třídě - provedla sociometrii nebo se opírá o své pozorování? Kdy a jak jej provedla? Podobně není přesný popis pozorování a rozhovorů s vybranými žáky. Zajímavé jsou samozřejmě případy obou chlapců, které autorka popisuje. V nich je skutečně obsažen příběh cesty dospívajícího k extremismu a jsou popsány mechanismy, které chlapce vlastně k extremistické skupině přivádějí. Cení si toho, jak autorka dokázala procítit a popsat u obou učňů narůstající nedorozumění a odcizení v rodině, příklady neporozumění si s učiteli, posměch spolužáků. Bohužel závěry práce (tzv. ověření výzkumných předpokladů, s. 80) jsou zcela mimo osu výzkumu. Myslím si, že by se autorka během obhajoby měla vrátit k příběhu žáka R a J a v prezentaci zmínit ty aspekty, které našla při opakovaných setkáních s těmito chlapci. Jaké jsou příčiny jejich příklonu k extremismu, resp. jejich demonstrativní snahy na sebe upoutat tímto způsobem pozornost dospělých i spolužáků?

Přes uvedené výhrady jsem přesvědčen, že předložená diplomová práce vyhovuje základním standardům, výzkum přinesl i zajímavá fakta a názory a doporučuji ji k obhajobě, hodnotím ji **dobře**.

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

podpis vedoucího diplomové práce v.z.

V Českých Budějovicích dne 12. 5. 2014